

The background features a large, faint watermark of the seal of the Faculty of Law, University of Zagreb. The seal is circular and contains a detailed illustration of a classical building with a pediment and columns. The text 'UNIVERSITAS ZAGRABIENSIS' is written along the top inner edge of the circle, and 'FACULTAS IURIDICA' is written along the bottom inner edge. The year '1756' is visible on the right side of the seal.

UVOD U PENOLOGIJU

izv. prof. dr. sc. Anna-Maria Getoš Kalac, LL.M.

STRUKTURA PREDAVANJA

Osnovne informacije (literatura, ispit, konzultacije)

1. UVODNA RAZMATRANJA
2. POJAM PENOLOGIJE
3. SVRHA KAŽNJAVANJA
4. SUSTAVI IZVRŠENJA ZATVORSKIH KAZNI
5. VRSTE KAZNENIH USTANOVA
6. OBILCI „TRETMANA” ZATVORENIKA
7. POSLJEDICE BORAVKA U ZATVORU
8. PODACI I ISTRAŽIVANJA
9. RASPRAVA I EVALUACIJA

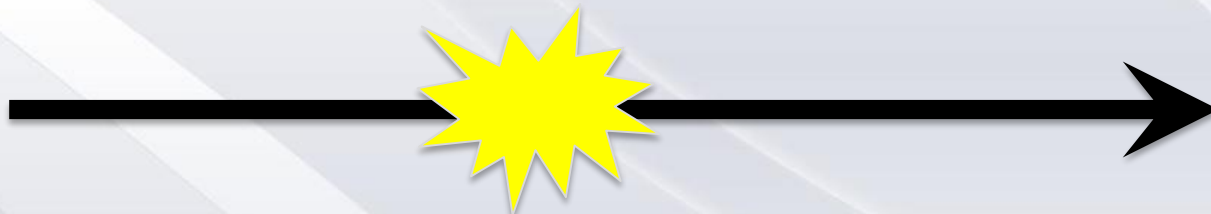
Osnovne informacije (literatura, ispit, konzultacije)

- www.pravo.unizg.hr/KP/predmet/uuppp
- agetos@pravo.hr
- **Literatura:**
  - Getoš Kalac, A.-M., Predavanja Uvod u penologiju, 2017;
www.pravo.unizg.hr/KP/predmet/uuppp
  - Scott, D., Flynn, N., Prisons and Punishment, 2014 (dio 1. i 2.);
https://www.researchgate.net/profile/David_Scott53/publication/273003012_Prisons_and_Punishment/links/54ff0e800cf2741b69f211fb/Prisons-and-Punishment.pdf
  - Albrecht, H-J., Prison Overcrowding, 2012;
https://www.mpicc.de/shared/data/pdf/research_in_brief_43_-_albrecht_prisonvercrowding.pdf
- **Ispit:**
5 pitanja, 2 iz penologije (eseji)
- **Konzultacije:**
srijedom 12,00 sati (osim zadnje srijede u mjesecu, 10,00 sati)

1. UVODNA RAZMATRANJA

- Penologija i kriminologija
- Trokut: kazneno djelo-počinitelj-žrtva

- Svrha ‘znanosti o kažnjavanju’?
- Standfordski zatvorski experimet

<https://www.youtube.com/watch?v=sZwfNstpqGo>

2. POJAM PENOLOGIJE

- 'znanost o kažnjavanju'
- Platon i Aristotel su već pisali o kažnjavanju
- Kant, Hegel, Durkheim, Foucault također
- Penologija kao znanost svoje začetke ima u prosvjetiteljstvu 18. st. (Cesare Beccaria i Jeremy Bentham)
- bavi se kaznenim sankcijama (dominantno zatvorskim, sve više alternativnim), zatvorima i zatvorenicima, kažnjavanjem (vrsta i visina), punitivnim stavovima, itd.
- Društvena, empirijska, teorijska, multidisciplinarna, primjenjena
- Kako odgovoriti na kršenja pravila? Zašto ne ***kriminal?***
- Način na koji se određeno društvo odnosi prema prekršiteljima pravila je dobar indikator civilizacijske razine i predanosti poštivanju ljudskih prava i građanskih sloboda

2. POJAM PENOLOGIJE

- Penologija...
- ...se bavi reakcijama na kršenje pravila, posebice praksom, oblicima i razvojem kažnjavanja te društvenom kontrolom u suvremenim društvima
- ...je usredotočena na kaznenopravni sustav i kazneni postupak te razvija argumentaciju u odnosu na njihovu legitimnost
- ...iako ujedinjena u pogledu fokusa istraživanja, pod snažnim je utjecajem širokog spektra znanstvenih disciplina (psihologija, povijest, filozofija, socijalna politika, sociologija, kriminologija i sl.)
- ...nastoji protumačiti kažnjavanje u njegovom društvenom, kulturološkom, povijesnom, ekonomskom i političkom kontekstu
- ...se bavi i širim pitanjima, poput onih o tome koga kažnjavamo? za koje kazneno djelo? kada? i zašto?
- ...se bavi opravdanjima za kazne i društvene sankcije te razvija specifični teoretski okvir koji oblikuje istraživanja i argumentaciju

3. SVRHA KAŽNJAVANJA

- Glavni filozofski pristupi kažnjavanju
  - Buduća kaznena djela
    - Reformacija i rehabilitacija
    - Individualno i generalno odvraćanje (deterrence)
    - Prevencija, zaštita i inkapitacija
  - Prošla kaznena djela
    - Retribucija, denuncijacija i osveta/odmazda
  - Više od samog kažnjavanja
    - Popravljanje
    - Reparacija, restitucija i restorativna pravda

4. SUSTAVI IZVRŠENJA ZATVORSKIH KAZNI

- Asocijacijski sustav (zajedničkog zatvaranja)
  - najstariji sustav
  - stega, vojni model
  - napuštene vojarne, samostani (Kaznionica u Lepoglavi osnovana 1854. u prostorima Pavlinskog samostana), dvorci i sl.

4. SUSTAVI IZVRŠENJA ZATVORSKIH KAZNI

- Pensilvanijski separacijski sustav
  - 1787. kao odgovor na neg. osobine zajedničkog sustava
  - Izolacija od društva, stega, asketsko okruženje, individualni smještaj
  - Moralni preobražaj zatvorenika kroz pokoru i pokajanje
- Auburinski sustav (sustav šutnje)
  - Noću izolirani, danju u malim radnim skupinama
  - Izbjegavanje kriminalne infekcije najstrožom šutnjom (niti stražarima nema obraćanja), oboren pogled, u ćelijama samo Biblija

4. SUSTAVI IZVRŠENJA ZATVORSKIH KAZNI

- Klasifikacijski sustav
  - 1839., odvajanje zatvorenika prema težini počinjenih kaznenih djela
  - Danas uobičajene osnove za klasifikaciju:
    - kriminološka svojstva zatvorenika
    - ranija osuđivanost
    - socijalna povijest i stanje (obiteljski status)
    - obrazovanje i zanimanje
    - obrazovni interesi
    - interesi u rekreaciji
    - religijska pripadnost
    - karakteristike ponašanja
    - zatvorenikov odnos prema terapijskim zahvatima
    - zatvorenikove želje
    - opasnost od bijega (često neslužbeni, ali značajan kriterij)

4. SUSTAVI IZVRŠENJA ZATVORSKIH KAZNI

- Bodovni sustav
  - po nekima samo varijanta progresivnog sustava
  - sastojaju se od 5 različitih stupnjeva izvršavanja kazne, u svakom stupnju je trebalo skupiti određeni broj bodova za prelazak u viši stupanj
    - I. strogi zatvor ćelijskog režima
    - II. rad u skupinama na javnim radovima
    - III. autonomija na određenom području
    - IV. uvjetno otpuštanje
    - V. vraćanje slobode
  - 3 režima:
    - 1. individualni režim
    - 2. društveni stupanj
    - 3. individualizirani period završnog dijela
- Irski progresivni sustav

4. SUSTAVI IZVRŠENJA ZATVORSKIH KAZNI

- Irski progresivni sustav
  - nadogradnja bodovnog sustava, danas općeprihvaćen
  - polazišne osnove sustava:
    - nagrade za napredak i otpust ovise o uspjehu na području rada i ponašanja, rezultati se bilježe svakodnevno
    - upravitelj, kapelan i voditelj obrazovanja sudjeluju u ocjenjivanju napretka
    - postupno povećavanje razine slobode
    - praćenje po otpustu i opoziv uvjetnog otpusta
  - faze:
    - 1. ćelijsko izdržavanje u osamljenu
    - 2. zajedničko zatvaranje
    - 3. zatvaranje u otvorenim uvjetima
    - 4. faza uvjetnog otpusta

5. VRSTE KAZNENIH USTANOVA

1. zatvorene penalne ustanove

- nepovoljni učinci dugotrajnog boravka na zatvorenike, ali i na uposlene
- upitan rehabilitacijski učinak
- vrlo skupe, pa se štedi na radu s osuđennicima i visikoobrazovanom kadru, na obrazovanju zatvorenika
- ograničene mogućnosti obrazovanja
- vodeća mjesta u tom tipu ustanova podložna političkim 'vezama'
- dislocirane → negativna selekcija personala

5. VRSTE KAZNENIH USTANOVA

2. poluotvorene penalne ustanove

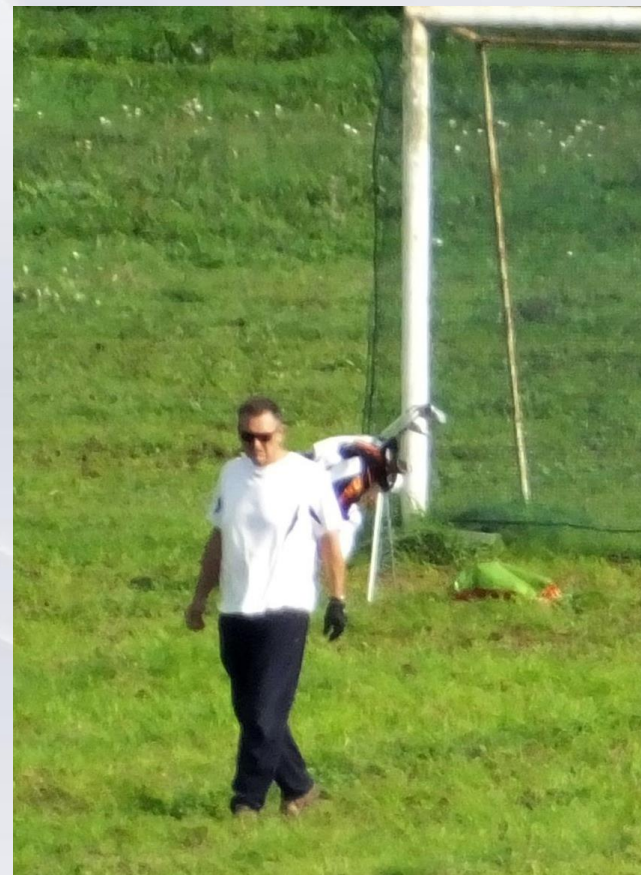
- bolji uvjeti za boravak, rad, obrazovanje
- mogući rad i obrazovanje izvan ustanove
- agresivnost i netrpeljivost su manje izražene, negativni učinci zatvaranja su manje izraženi i kod zatvorenika i kod osoblja
- manje međusobnog zlostavljanja

5. VRSTE KAZNENIH USTANOVA

3. otvorene penalne ustanove - Kaznionica u Valturi

- u čemu je problem s fotografijom?
- kako tretirati osuđenike na zatvorsku kaznu, a koji prema penološki relevantnim kriterijima ne spadaju u režim zatvorenog niti poluotvorenog tipa penalne ustanove?

5. VRSTE KAZNENIH USTANOVA

4. specijalizirane penalne ustanove

- maloljetnički zatvori
- ustanove za prijam i ispitivanje ličnosti zatvorenika
- specijalizirane bolnice
- posebni zatvori za recidiviste
- restitucijski centri (SAD i Kanada)
- ustanove za pripremu za otpust
- elektronički nadzor

6. OBILCI „TRETMANA” ZATVORENIKA

1. socijalne metode i tehnike

- obrazovanje
- radno osposobljavanje
- specijalizirani programi socijalnog učenja
  - programi kontaktiranja s policijom
  - programi komunikacijskih vještina
  - programi socioekonomske reintegracije
  - programi za pronalazak zaposlenja
  - programi uspješnog roditeljstva
  - programi bračnog partnerstva
- programi pomoći žrtvama i susreta zatvorenika sa žrtvom
- savjetovališni rad

6. OBILCI „TRETMANA” ZATVORENIKA

2. psihološke i psihijatrijske metode i tehnike

- krizne intervencije
- liječenje alkoholizma i drugih ovisnosti
- bihevioralno-kognitivni programi
  - programi potkrepljenja/nagrađivanja
  - programi averzivnih podražaja/neg. posljedica
  - programi usmjereni na kontrolu srdžbe
  - programi desenzibilizacije
  - terapijske zajednice

6. OBILCI „TRETMANA” ZATVORENIKA

3. medicinski zahvati u tretmanu zatvorenika

- povezani sa svrhom izdržavanja kazne
  - nekoć elektrošokovi i lobotomije
  - danas npr. kemijska kastracija
- povezani sa zaštitom i unapređenjem zdravlja
  - zatvorska populacija općenito lošijeg zdravstvenog stanja od opće populacije
  - štednja i nedostupnost adekvatne zdravstvene skrbi

7. POSLJEDICE BORAVKA U ZATVORU

- tjelesna obolijevanja
  - tuberkuloza, HIV, ovisnost o alkoholu i drogama, hepatitis C i B
- socijalna deprivacija
  - deprivacija slobode (obitelj)
  - deprivacija autonomije (gubitak kontrole nad životom, zatupljujuća repetitornost, koliko je sati?)
  - deprivacija materijalnih dobara i usluga (i novca)
  - deprivacija heteroseksualnih odnosa (anksioznost, nagrađivanje poželjnog ponašanja bračnim posjetama)
- psihološke posljedice
- društvene posljedice

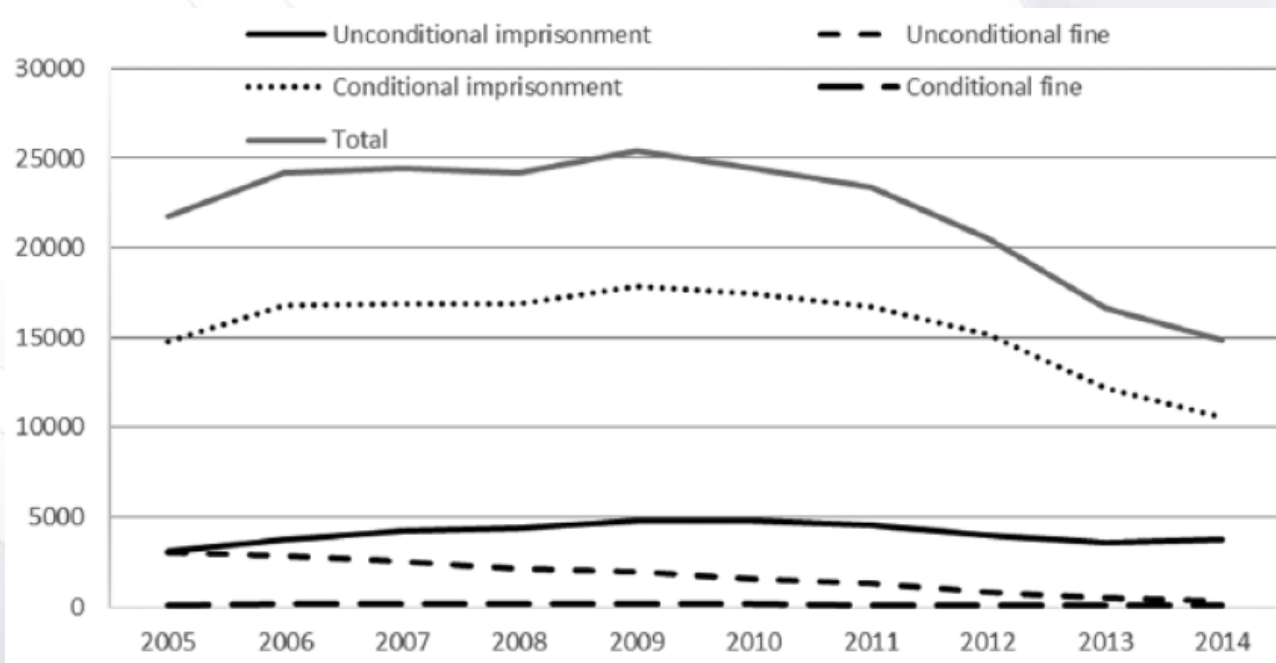
8. PODACI I ISTRAŽIVANJA

- Zašto je od kraja 18. st. zatvorska kazna postala dominantan odgovor na kriminal diljem Europe i Sjeverne Amerike?
  - Punitivniji stavovi o kažnjavanju (stanovništvo & mediji)
  - Punitivniji pravni okvir
  - Smjernice o kažnjavanju koje smanjuju mogućnost ublažavanja
  - Promjene u obrascima vršenja kaznenih djela
  - Percepcija izricatelja kazni o promjenama u obrascima vršenja kaznenih djela

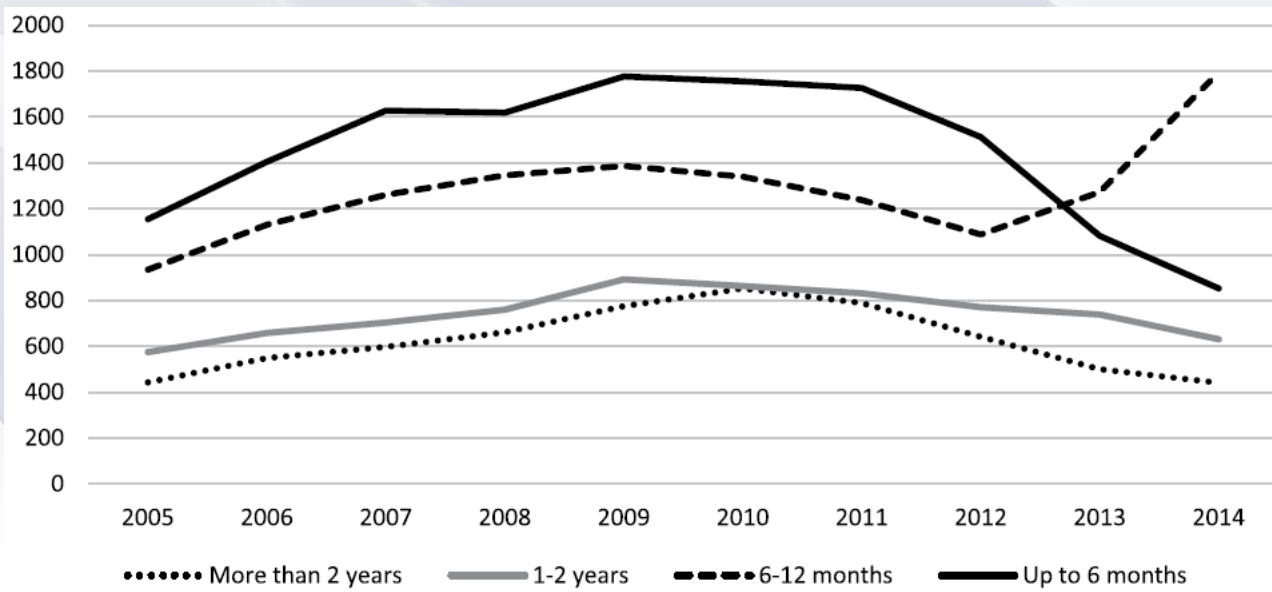
8. PODACI I ISTRAŽIVANJA

podaci Uprave za zatvorski sustav za 2015. god.

udio osoba osuđenih na (bez)uvjetne zatvorske i novčane kazne među svim osuđenicima 2005-2014

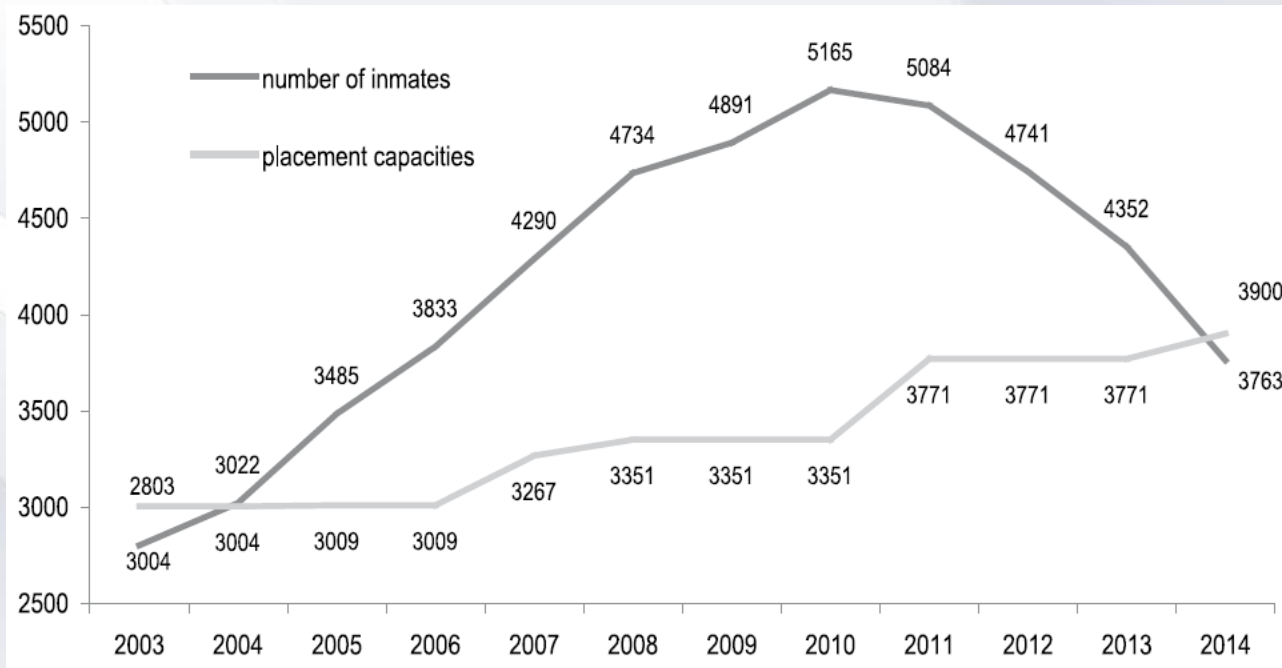
duljina trajana bezuvjetnih zatvorskih kazni 2005-2014

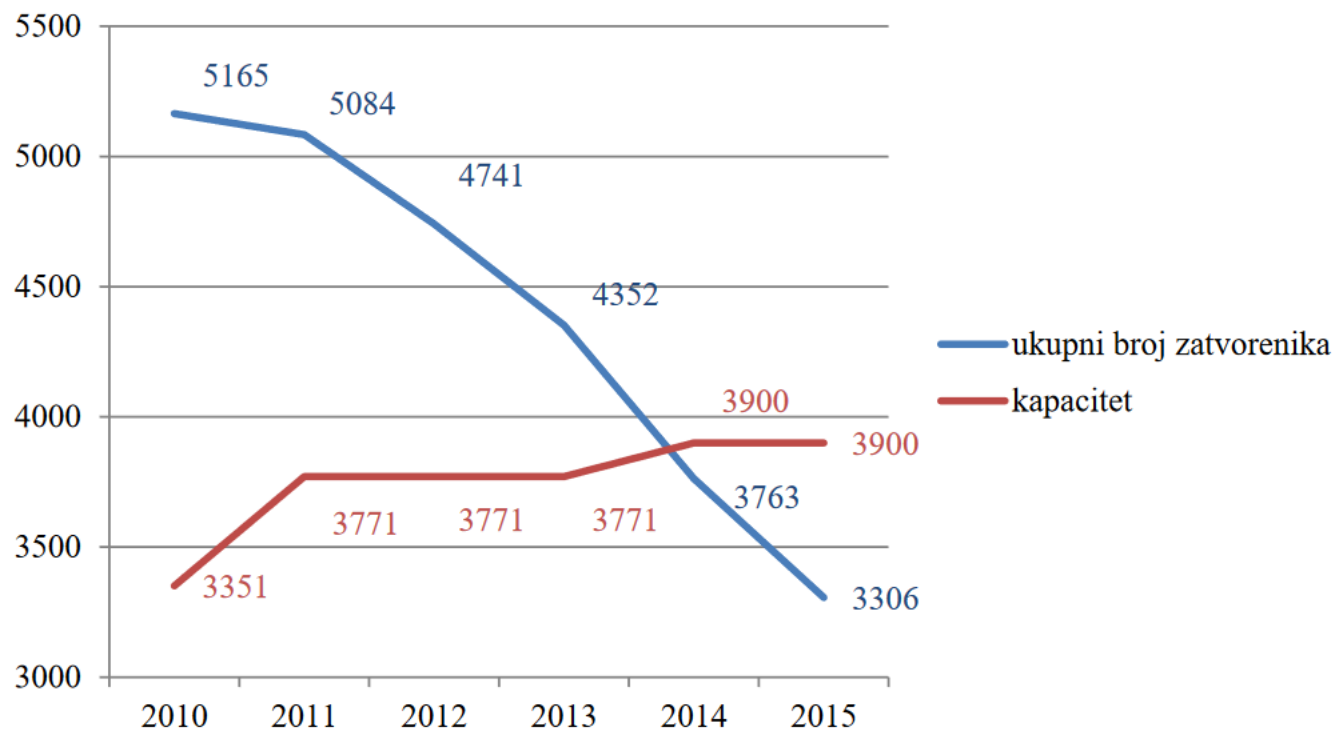

Tablica 7. Zatvorenici obzirom na duljinu kazne zatvora na dan 31. 12. 2015. godine

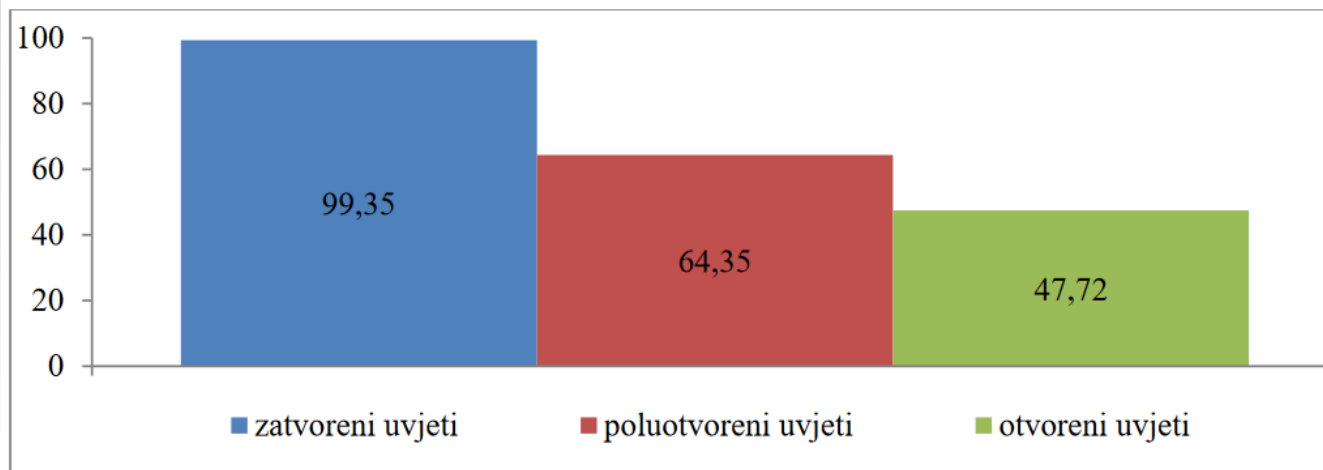
DULJINA KAZNE	MUŠKARCI		ŽENE	
	N	%	N	%
do 1 mj.	-	-	-	-
1 do 3 mj.	4	0,17%	-	-
3 do 6 mj.	50	2,13%	8	5,97%
6 mj. do 1 god.	212	9,03%	24	17,91%
1 do 3 god.	805	34,28%	49	36,57%
3 do 5 god.	418	17,80%	31	23,13%
5 do 10 god.	423	18,02%	16	11,94%
10 do 15 god.	216	9,20%	3	2,24%
točno 15 god.	52	2,21%	1	0,75%
15 do 20 god.	47	2,00%	-	-
točno 20 god.	24	1,02%	1	0,75%
20 do 30 god.	50	2,13%	-	-
30 do 40 god.	47	2,00%	1	0,75%
<i>ukupno</i>	2348	100%	134	100,00%

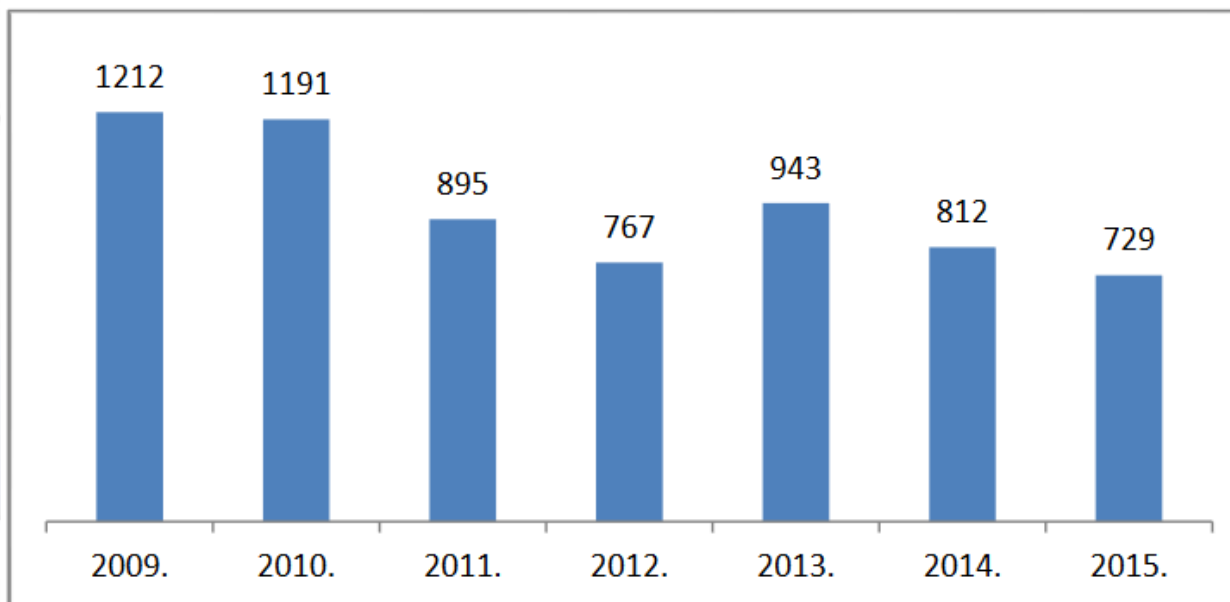

Slika 3. Prikaz popunjenosti prema stupnju sigurnosti u % na dan 31. 12. 2015. godine

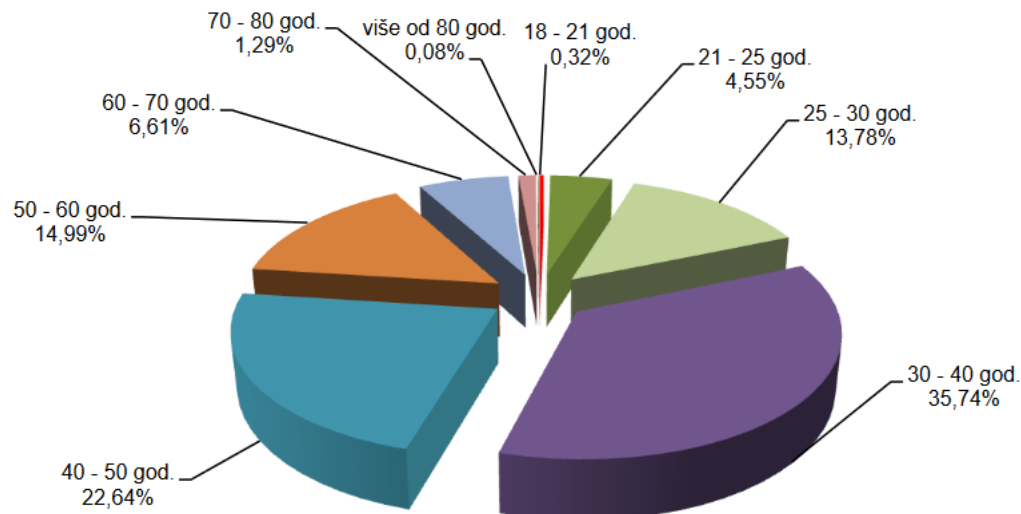

KATEGORIJE ZATVORENIH OSOBA		31.12.2014.			primljeni tijekom 2015.			ukupno 2015. tijekom			Otpušteni			Premješteni u drugu kaznionicu/zatvor			31. 12. 2015.		
		M	Ž	U	M	Ž	U	M	Ž	U	M	Ž	U	M	Ž	U	M	Ž	U
Zatvorenici		2635	140	2775	2228	138	2366	4863	278	5141	2105	141	2246	410	3	413	2348	134	2482
Istražni zatvor		770	42	812	2753	203	2956	3523	245	3768	2741	218	2959	78	2	80	704	25	729
Prekršajno	U prekršajnom																		
kaznjeni	postupku izrečena kazna zatvora	27	0	27	469	11	480	496	11	507	482	11	493	0	0	0	14	0	14
	Zadržani prekršaju u	57	0	57	1731	81	1812	1788	81	1869	1740	80	1820	0	0	0	48	1	49
	Supletorno kaznjeni	4	0	4	137	8	145	141	8	149	141	8	149	0	0	0	0	0	0
Odgojna mjera		62	8	70	27	3	30	89	11	100	42	7	49	0	0	0	47	4	51
Maloljetnički zatvor		18	0	18	23	0	23	41	0	41	17	0	17	8	0	8	16	0	16
UKUPNO		3573	190	3763	7368	444	7812	10941	634	11575	7268	465	7733	496	5	501	3177	164	3341

Slika 19. Zatvorenici u istražnom zatvoru na dan 31.12. od 2009 do 2015. godine

Trajanje istražnog zatvora	zatvorenici u istražnom zatvoru		maloljetni zatvorenici u istražnom zatvoru		UKUPNO		SVEUKUPNO
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
do 1 mjesec	195	6	1	0	196	6	202
od 1 do 3 mjeseca	205	11	1	0	206	11	217
od 3 do 6 mjeseci	128	2	1	0	129	2	131
od 6 do 12 mjeseci	97	4	0	0	97	4	101
od 12 do 18 mjeseci	39	0	0	0	39	0	39
od 18 do 24 mjeseca	18	1	0	0	18	1	19
od 24 do 30 mjeseci	14	0	0	0	14	0	14
preko 30 mjeseci	5	1	0	0	5	1	6

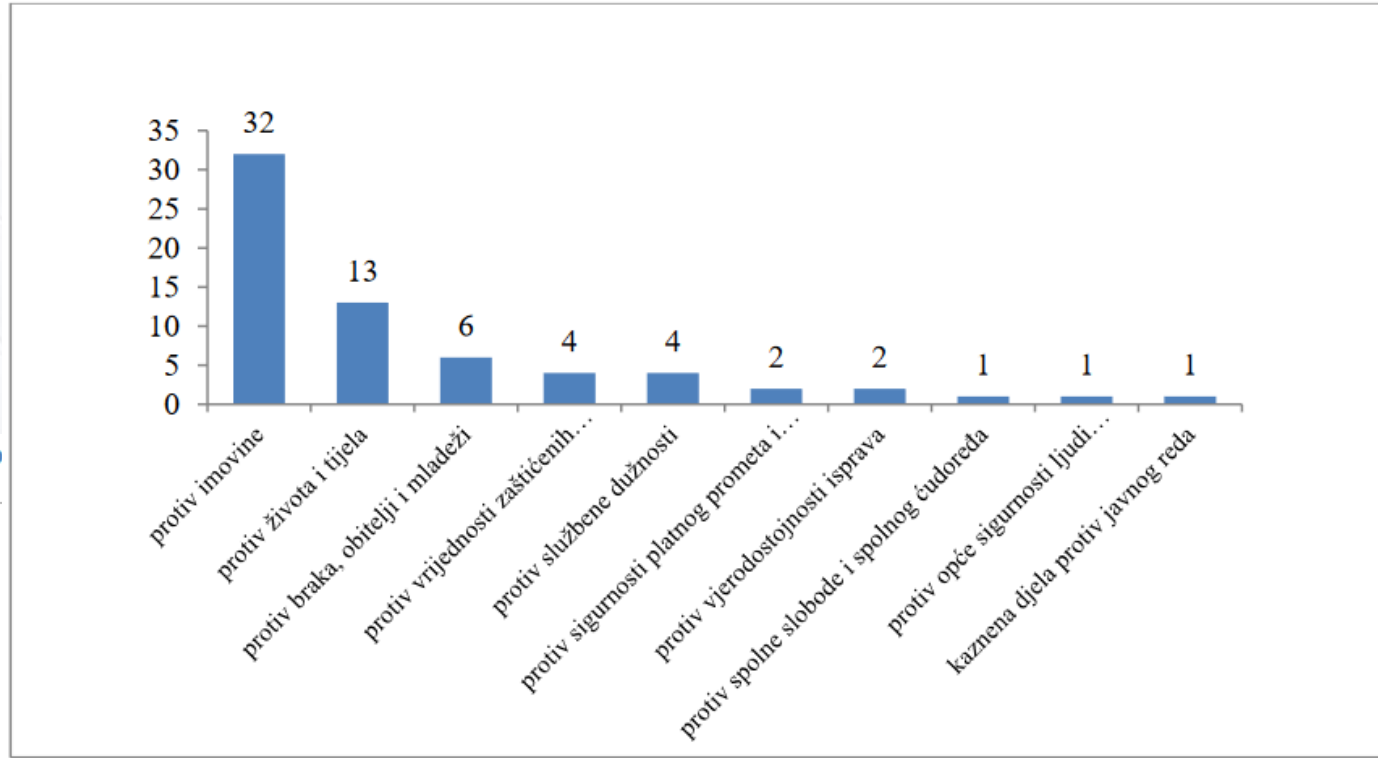

DOBNA KATEGORIJA	MUŠKARCI		ŽENE		UKUPNO	
	N	%	N	%	N	%
14 -16	-	-	-	-	-	-
16 – 18	-	-	-	-	-	-
18 – 21	8	0,34%	-	-	8	0,32%
21 – 25	111	4,73%	2	1,49%	113	4,55%
25 – 30	333	14,18%	9	6,72%	342	13,78%
30 – 40	844	35,95%	43	32,09%	887	35,74%
40 – 50	537	22,87%	25	18,66%	562	22,64%
50 – 60	338	14,40%	34	25,37%	372	14,99%
60 – 70	145	6,18%	19	14,18%	164	6,61%
70 – 80	30	1,28%	2	1,49%	32	1,29%
stariji od 80	2	0,09%	-	-	2	0,08%
UKUPNO	2348	100%	134	100%	2482	100%

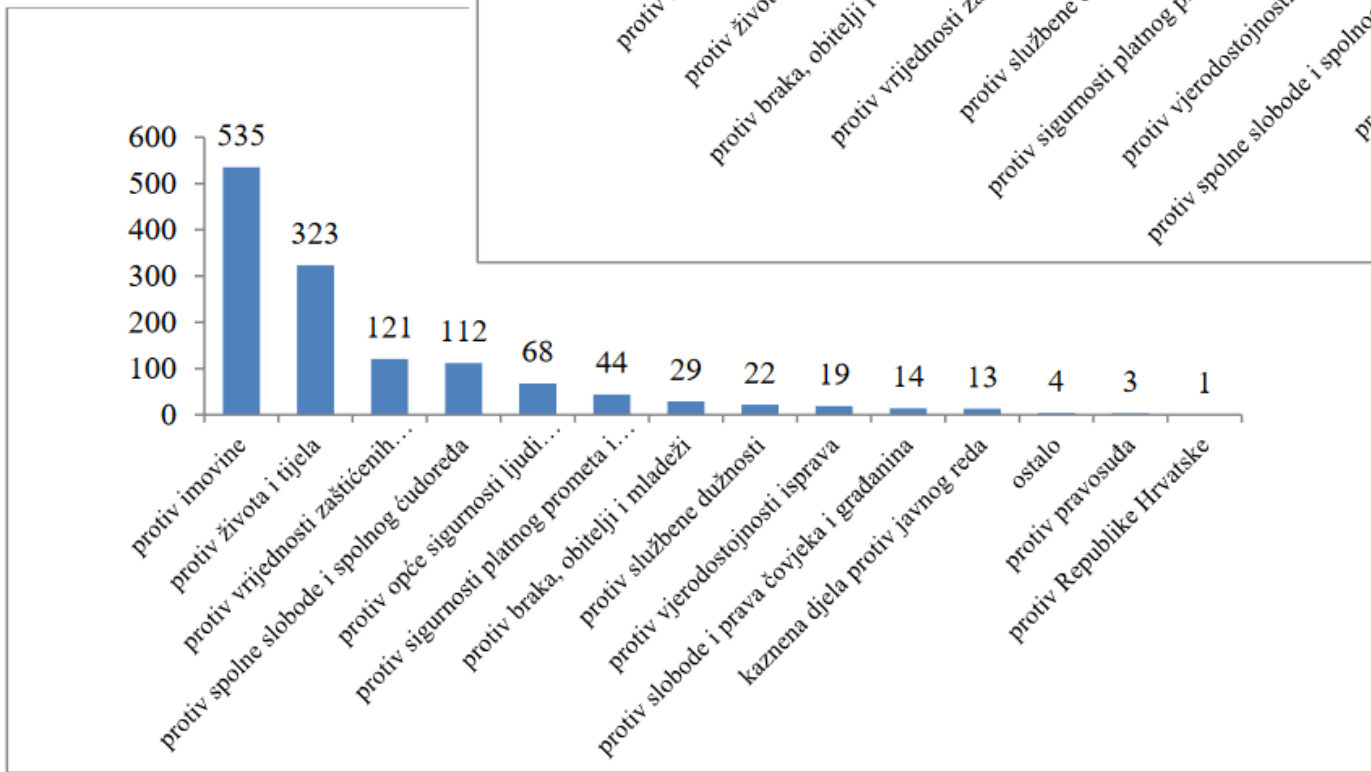
Tablica 4. Zatvorenici i zatvorenice obzirom na vrstu kaznenih djela na dan 31. 12. 2015. – KZ/97

KAZNENA DJELA	MUŠKARCI		ŽENE	
	N	%	N	%
protiv imovine	535	40,90%	32	48,48%
protiv života i tijela	323	24,69%	13	19,70%
protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom	121	9,25%	4	6,06%
protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa	112	8,56%	1	1,52%
protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa	68	5,20%	1	1,52%
protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja	44	3,36%	2	3,03%
protiv braka, obitelji i mladeži	29	2,22%	6	9,09%
protiv službene dužnosti	22	1,68%	4	6,06%
protiv vjerodostojnosti isprava	19	1,45%	2	3,03%
protiv slobode i prava čovjeka i građanina	14	1,07%		
kaznena djela protiv javnog reda	13	0,99%	1	1,52%
ostalo	4	0,31%		
protiv pravosuđa	3	0,23%		
protiv Republike Hrvatske	1	0,08%		
UKUPNO	1308	100%	66	100,00%

Slika 11. Raspodjela zatvorenica prema vrstama kaznenih djela (KZ/97) na dan 31. 12. 2015.

Slika 10. Zatvorenici osuđeni p

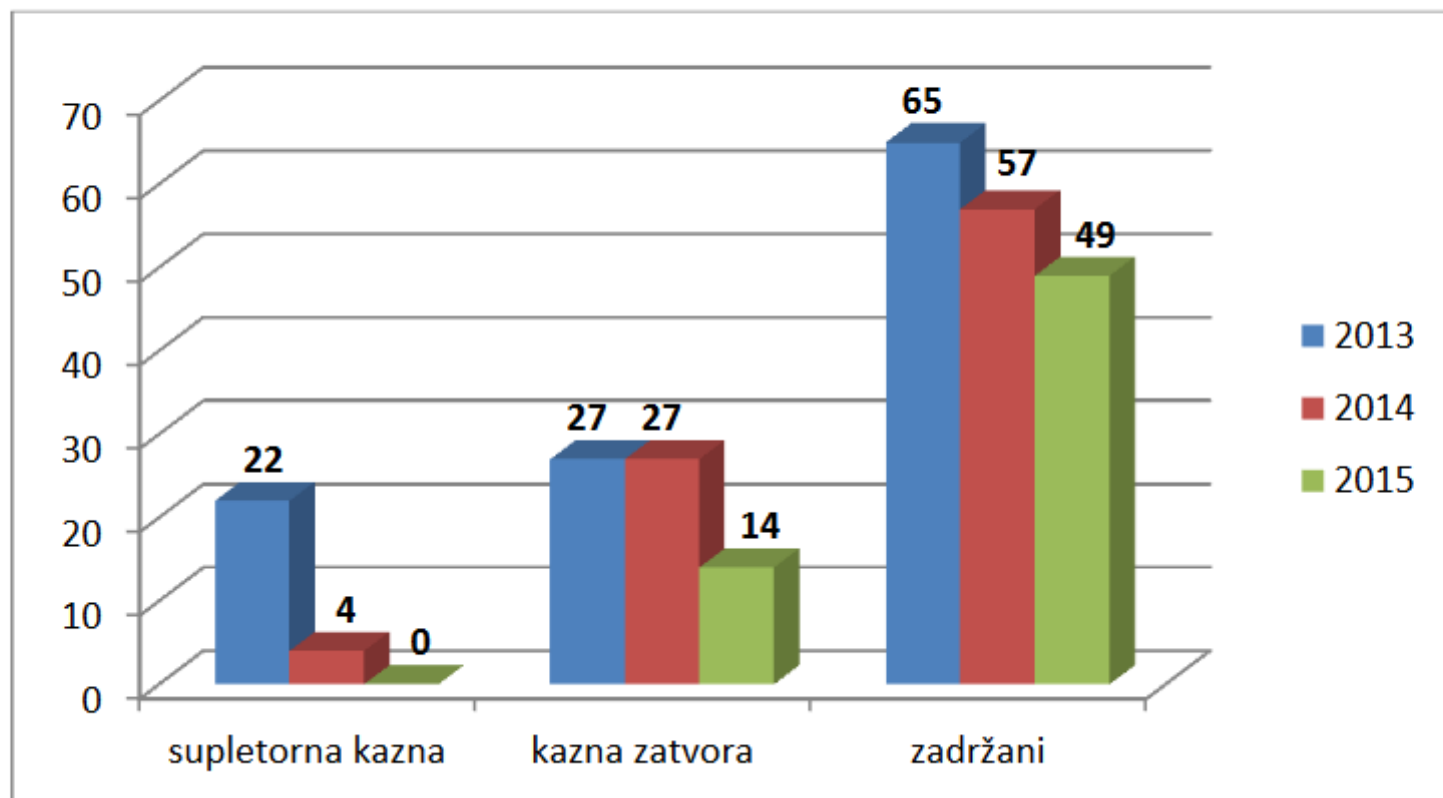

Tablica 6. Zatvorenici i zatvorenice obzirom na vrstu kaznenih djela na dan 31. 12. 2015. – KZ/11

KAZNENA DJELA	MUŠKARCI		ŽENE	
	N	%	N	%
protiv imovine	505	40,89%	32	44,44%
protiv zdravlja ljudi	263	21,30%	12	16,67%
protiv života i tijela	114	9,23%	3	4,17%
protiv osobne slobode	90	7,29%	1	1,39%
protiv spolne slobode	62	5,02%		0,00%
protiv javnog reda	47	3,81%	2	2,78%
protiv braka, obitelji i djece	28	2,27%	3	4,17%
protiv gospodarstva	23	1,86%	8	11,11%
protiv sigurnosti prometa	30	2,43%		0,00%
spolno zlostavljanje i iskorištavanje djeteta	26	2,11%	1	1,39%
djela protiv krivotvorenja	16	1,30%	2	2,78%
protiv službene dužnosti	10	0,81%	4	5,56%
protiv opće sigurnosti	9	0,73%		0,00%
protiv računalnih sustava, programa i podataka	4	0,32%	1	1,39%
protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva	4	0,32%		0,00%
protiv pravosuđa	2	0,16%	2	2,78%
protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda	1	0,08%		0,00%
protiv okoliša		0,00%	1	1,39%
djela protiv biračkog prava	1	0,08%		0,00%
UKUPNO	1235	100%	72	100,00%

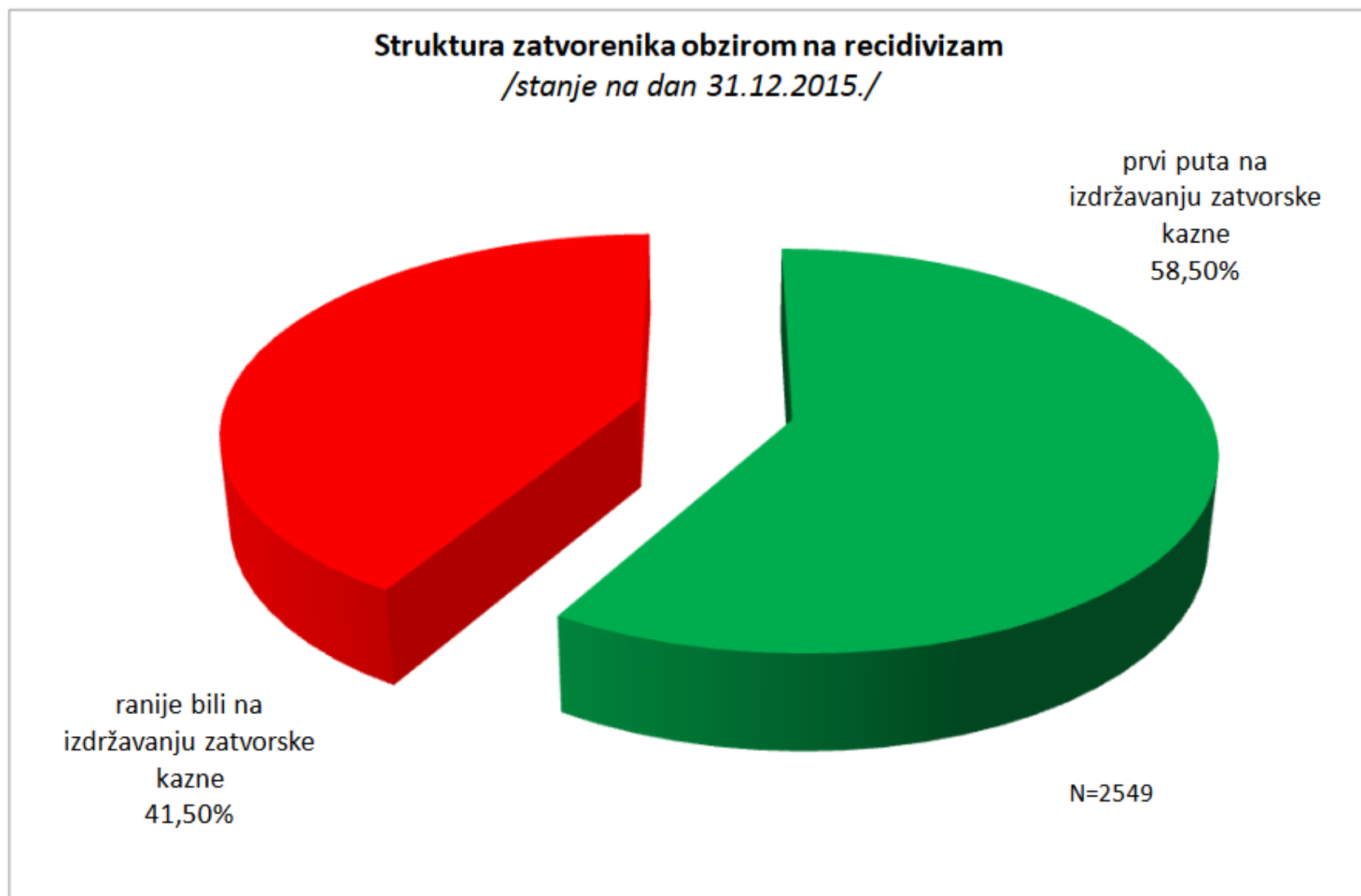

Slika 21. Zatvorenici kojima je izrečena kazna u prekršajnom postupku prema vrsti kazne na dan 31.12. od 2013. do 2015. godine

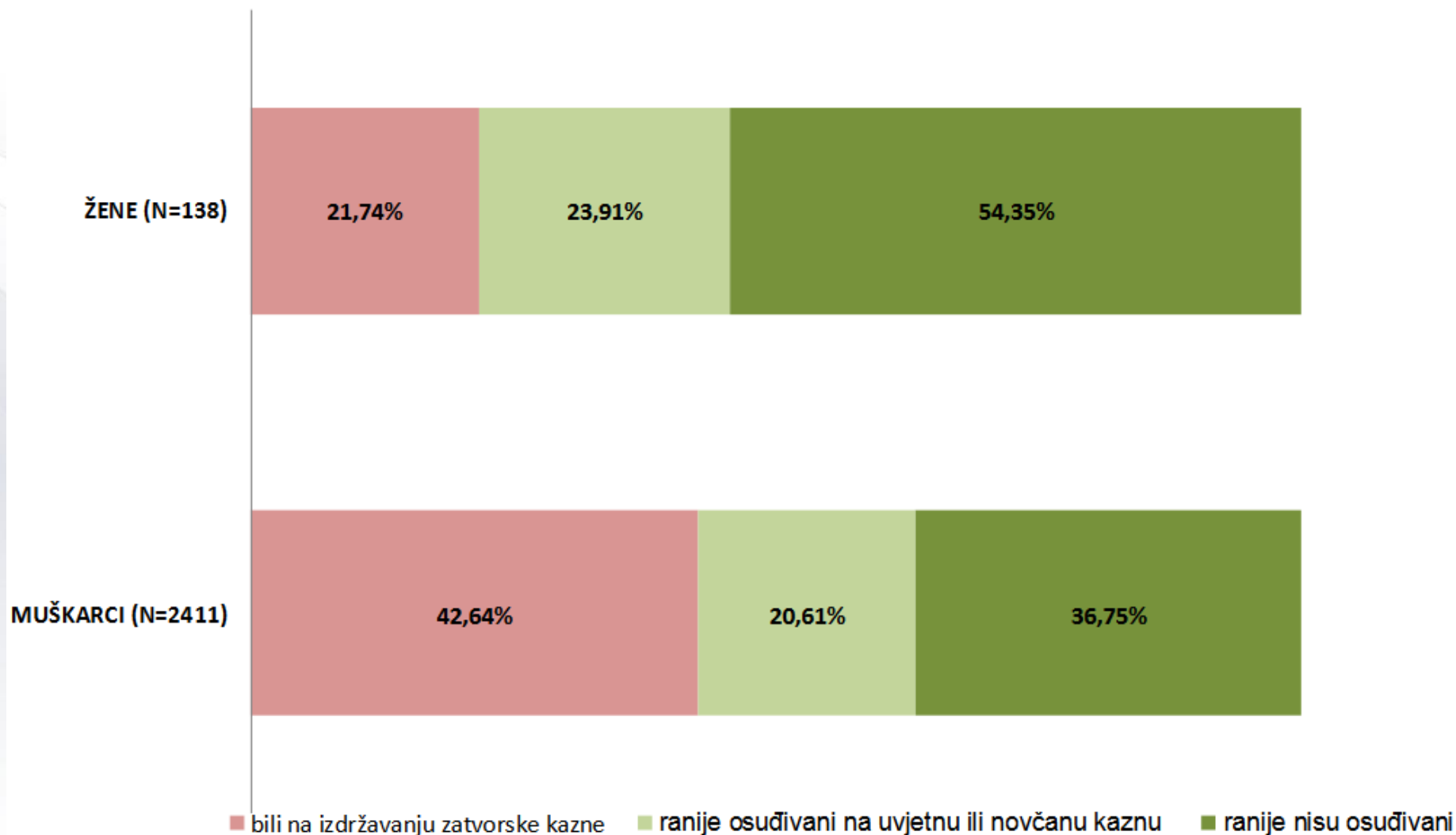

STUPANJ NAOBRAZBE	MUŠKARCI		ŽENE		UKUPNO	
	N	%	N	%	N	%
ne zna pisati, čitati, ne pozna osnovne računske operacije	12	0,50%	-	-	12	0,47%
bez školske izobrazbe	39	1,62%	7	5,07%	46	1,80%
nezavršena OŠ	233	9,66%	12	8,70%	245	9,61%
završena OŠ	648	26,88%	31	22,46%	679	26,64%
nezavršena srednja ili obrtnička škola	83	3,44%	2	1,45%	85	3,33%
završena srednja ili obrtnička škola	1276	52,92%	66	47,83%	1342	52,65%
završena viša škola	30	1,24%	4	2,90%	34	1,33%
završena visoka škola	65	2,70%	15	10,87%	80	3,14%
drugo	25	1,04%	1	0,72%	26	1,02%
UKUPNO	2411	100%	138	100%	2549	100%

Slika 5. Struktura zatvorenika i maloljetnika obzirom na recidivizam na dan 31.12.2015.

Usporedba zatvorenika i zatvorenica obzirom na raniju osuđivanost */stanje na dan 31.12.2015./*

Tablica 2. Zatvorenici s izrečenim sigurnosnim mjerama na dan 31.12. 2015. godine

IZREČENE SIGURNOSNE MJERE	muškarci	žene	UKUPNO
čl. 71. KZ/11 obvezni psihosocijalni tretman	12	1	13
čl. 73. KZ/11 zabrana približavanja	5	0	5
čl. 74. KZ/11 udaljenje iz zajedničkog kućanstva	2	0	2
čl. 75. KZ/11 zabrana pristupa Internetu	2	0	2
čl. 76 KZ/11 zaštitni nadzor po punom izvršenju kazne zatvora	0	0	0
čl. 75. KZ ili čl. 68. KZ/11 obvezno psihijatrijsko liječenje	68	3	71
čl. 76. KZ ili čl. 69. KZ/11 obvezno liječenje od ovisnosti (sve ovisnosti)	188	13	201
obvezno liječenje od ovisnosti - droga	91	7	98
obvezno liječenje od ovisnosti - alkohol	92	6	98
obvezno liječenje od ovisnosti - kocka	5	0	5
čl. 77. KZ ili 71. KZ/11 zabrana obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti	8	4	12
čl. 78. KZ ili 72. KZ/11 zabrana upravljanja motornim vozilom	37	0	37
čl. 79. protjerivanje stranca iz zemlje	8	0	8
čl. 80. oduzimanje predmeta	259	3	262
UKUPNO	589	24	613

Tablica 61. Zatvorenici i maloljetnici, roditelji maloljetne djece i maloljetna djeca na dan 31. 12. 2015.

Roditelji maloljetne djece i maloljetna djeca na 31. prosinca 2015. godine	zatvorenici		mlt. zatvor		odg. zavod		UKUPNO	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
broj zatvorenika i maloljetnika koji imaju maloljetnu djecu	775	50	3	0	7	3	785	53
broj maloljetne djece zatvorenika i maloljetnika	1384	107	5	0	8	4	1397	111

Tablica 47. Zaposlenici prema ustrojstvenim jedinicama, na dan 31. 12. 2015.

UPRAVA ZA ZATVORSKI SUSTAV	sistematizirano	popunjeno		ukupno popunjeno
		M	Ž	
izvan ustrojstvene jedinice	59	31	16	47
Odjel upravnih poslova	322	95	121	216
Odjel osiguranja	2210	1380	189	1569
Odjel tretmana (+ CZD u Zg + Odjel izvršavanja odgojne mjere u Sisku, ODZ Turopolje)	401	66	180	246
Odjel za rad i strukovnu izobrazbu zatvorenika/maloljetnika	427	196	49	245
Odjel financijsko-knjigovodstvenih poslova	290	46	129	175
Odjel zdravstvene zaštite zatvorenika	204	37	89	126
Centar za izobrazbu	6	1	2	3
Odgojni zavod u Požegi	20	0	12	12
UKUPNO	3939	1852	787	2639

Pritužbe zatvorenika odnosile su se prvenstveno na:

- uvjete smještaja (30 pritužbi)
- zdravstvenu zaštitu (50 pritužbi)
- postupanje službenika (92 pritužbe)
- kršenje ostalih ljudskih prava (23 pritužbe)
- odluke sudova, DORH-a, obavijesti i sl. (21 pritužba)

Osnovane pritužbe odnosile su se samo na uvjete smještaja.

Struktura direktnih (dnevni) troškova zatvorenika je sljedeća (slika 84)

- prehrana	37,45 %,	odnosno	19,58 kn
- smještaj (energenti)	38,87 %,	odnosno	20,32 kn
- liječenje i lijekovi	7,54 %,	odnosno	3,94 kn
- naknade za rad u režiji	7,14 %,	odnosno	3,73 kn
- ostalo (potr.mat, preprate, sl.akt.)	9,00 %,	odnosno	4,70 kn
UKUPNO			52,27 kn

Tablica 56. Direktni dnevni prosječni trošak po zatvoreniku

VRSTA TROŠKA	DIREKTNI DNEVNI PROSJEČNI TROŠAK PO ZATVORENIKU					% +/-	
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2015/2014	2015/2011
Prehrana	21,44	20,78	20,45	20,44	19,58	- 4,21	- 8,67
Smještaj	18,32	19,46	20,20	19,57	20,32	+3,83	+ 10,92
Liječenje	10,63	9,26	8,49	6,44	3,14	- 51,24	- 70,46
Nak.rad u rež.	4,05	3,60	3,63	3,84	3,73	- 2,86	- 7,90
Ostalo	4,20	4,00	3,77	4,31	4,70	+ 9,04	+ 11,90
UKUPNO	58,64	57,10	56,54	54,60	52,27	- 4,27	- 10,86

Tablica 57. Ukupni dnevni prosječni trošak po zatvoreniku

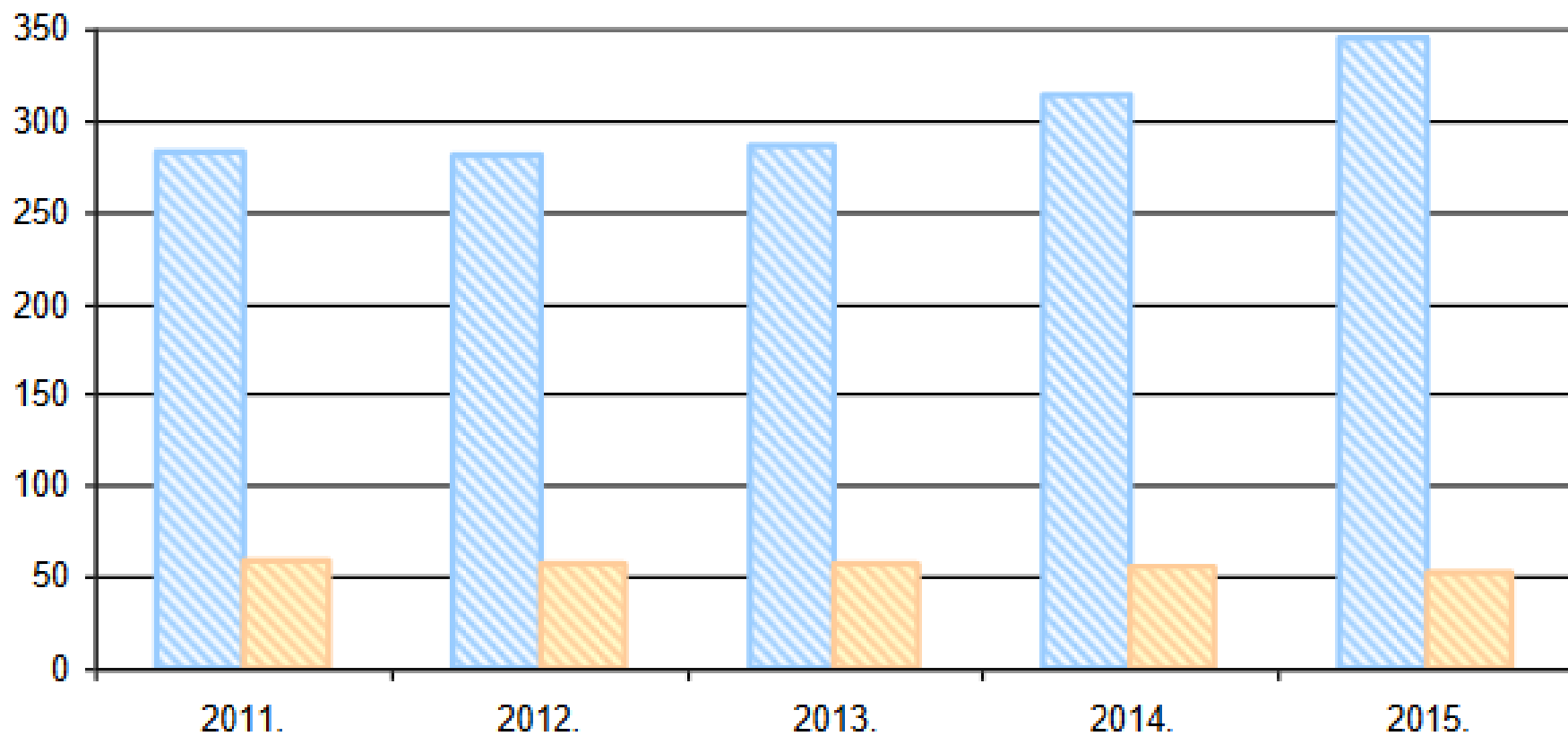
UKUPNI TROŠAK	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	% +/-	
						2015 / 2014	2015 / 2011
	283,16	280,69	286,52	313,12	343,96	+9,85	+21,47

USPOREDNI PRIKAZ UKUPNOG I DIREKTOG TROŠKA

UKUPNI TROŠAK

DIREKTI TROŠAK

8. PODACI I ISTRAŽIVANJA

- Zatvoreničke subkulture
  - Međusobno kompetitivne grupe, ustrojene po kriteriju regionalne ili etničke pripadnost s jasnim 'poslovnim' interesima
- 'mind games' ili 'head games'
  - Između zatvorenika i osoblja i skupina zatvorenika
- istraživanja na zatvorskoj populaciji kao mjerodavna istraživanja počinitelja kaznenih djela?

9. RASPRAVA I EVALUACIJA

- Sicherungsverwahrung ili sigurnosno čuvanje?
- bi li zatvoreniku trebalo omogućiti držanje malog kućnog ljubimca (zlatnu ribicu, kanarinca ili mačku)
- za koji profil počinitelja je otvorena penalna ustanova
- trudnice i majke u penalnom sustavu
- trošak po zatvoreniku

9. RASPRAVA I EVALUACIJA

- evaluacija
  - korisnost sadržaja predavanja
  - pokrivenost očekivane tematike
  - zanimljivost
- prijedlozi
  - sadržaj nastave
  - format nastave

**HVALA NA
POZORNOSTI**